

Dosarul nr. 2ra-34/20

Instanța de fond: Judecătoria Cimișlia, sediul Central – G. Burdujan
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat – Șt. Starciuc, D. Fugenço, G. Colev

ÎNCHEIERE

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Gospodăria Țărănească „Acbaș Nicolai”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Primăria satului Abaclia, raionul Basarabeasca împotriva Gospodăriei Țărănești „Acbaș Nicolai” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a respins apelul declarat de către Gospodăria Țărănească „Acbaș Nicolai” și s-a menținut hotărârea din 07 noiembrie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central,

constată:

La 25 mai 2017 Primăria satului Abaclia, raionul Basarabeasca a depus cerere de chemare în judecată împotriva GT „Acbaș Nicolai”, prin care a solicitat încasarea sumei de 19 425,81 lei cu titlu de impozit funciar pentru perioada anilor 2010-2012, a penalității în mărime de 10 037,03 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 12 140, 89 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată Primăria satului Abaclia, raionul Basarabeasca a invocat că la data de 01 martie 2010, pârâtul a încheiat mai multe contracte de arendă a terenurilor agricole localizate în raza administrativ teritorială a sat. Abaclia, r-nul Basarabeasca. Potrivit prevederilor art. 282 alin. (5) Cod fiscal, pârâtul era obligat să achite impozitul pe bunurile imobiliare arendate.

A menționat că potrivit art. 277 alin. (2) Cod fiscal, faptul că persoanele care nu dețin un document care ar atesta dreptul de proprietate asupra bunurilor imobiliare, precum și faptul neexecutării obligației de înregistrare a drepturilor patrimoniale prevăzute de legislație nu pot constitui temei pentru nerecunoașterea acestor persoane în calitate de subiecți ai impunerii privind bunurile imobiliare respective, în cazul în

care aceste persoane exercită, de fapt, dreptul de posesie, de folosință și/sau dispoziție asupra acestor bunuri.

A indicat că prin deciziile nr. 1/3 din 26.01.2010, nr. 5/6 din 15.12.2010 și nr. 9a/6 din 15.12.2011 pentru perioada anilor 2010-2012, Consiliul sătesc Abaclia a stabilit cotele impozitului funciar pe teritoriul primăriei Abaclia pentru toate terenurile, altele decât cele destinate fânețelor și pășunilor, care au indici cadastrali – 1,5 lei pentru 1 grad/hectar.

A susținut că, pentru faptul că pârâtul nu a achitat la timpul convenit impozitul, urmează a fi încasat de la acesta penalitatea și dobânda de întârziere.

Prin hotărârea din 07 noiembrie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către Primăria sat. Abaclia, raionul Basarabeasca. S-a încasat de la GȚ „Acbaș Nicolai” în beneficiul Primăriei sat. Abaclia, raionul Basarabeasca, cu titlu de impozit funciar pentru perioada 2010-2012, pentru bunurile imobiliare suma de 19 425,81 lei, suma de 10 037,03 lei cu titlu de penalitate și suma de 12 140,89 lei cu titlu de dobândă de întârziere, în total suma de 41 603,73 lei. S-a încasat de la GȚ „Acbaș Nicolai” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1248,11 lei, de a cărei plată reclamanta prin lege este scutită la înaintarea acțiunii. (f.d. 206, 213-216, Vol. I)

Prin decizia din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat s-a respins apelul declarat de către GȚ „Acbaș Nicolai” și s-a menținut hotărârea din 07 noiembrie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central. (f.d. 63, 64-68, vol. II)

Pentru a ajunge la această concluzie instanțele de judecată au constatat că GȚ „Acbaș Nicolai” are încheiate 42 de contracte de arendă a pământului, care sunt înregistrate la Primăria sat. Abaclia, iar conform pct. 10 lit. e) din contractele de arendă arendașul s-a obligat să achite impozitele funciare pentru terenurile arendate pe perioada efectului contractului de arendă. În cadrul ședinței de judecată s-a demonstrat că contractele de arendă nu sunt anulate, reziliate.

Totodată, instanțele au reținut că în timpul examinării cauzei GȚ „Acbaș Nicolai” a achitat parțial o parte din impozitul în sumă de 5000 lei.

Cu referire la argumentul invocat de către GȚ „Acbaș Nicolai” că Primăria satului Abaclia s-a adresat în instanța de judecată cu pretenția de încasare a impozitului pentru terenurile arendate cu depășirea termenului prevăzut de art. 267 alin. (1) Cod Civil (în redacția până la 01.03.2019), instanțele au reținut că în cazul dat sunt aplicabile prevederile Codului Fiscal, și anume, art. 265 alin. (1), unde se indică că dacă determinarea obligației fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art. 264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu sau de către instanța judecătorească, însă numai în cazul în care acțiunile Serviciului Fiscal de Stat sau sesizarea instanței judecătorești au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligației fiscale.

Cu referire la termenul de prescripție instanțele au reținut că la data de 28 februarie 2014, prin cerere scrisă, administratorul GȚ „Acbaș Nicolai” s-a obligat ca în termen de până la data de 30 martie 2014 să stingă toate datoriile la impozitul funciar. (f.d. 33, vol. I)

Astfel, termenul de adresare în instanță curge de la 30 martie 2014. Cererea de chemare în judecată a fost depusă de către Primăria Abaclia, r-nul Basarabeasca la data de 25 mai 2017, adică reclamanta s-a încadrat în termenul de prescripție prevăzut de art. 265 Cod fiscal.

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 22 august 2019 a depus recurs GȚ „Acbaș Nicolai”, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată. (f.d. 75-76, 81-83, vol. II)

În motivarea recursului recurentul a indicat că hotărârile adoptate sunt neîntemeiate, deoarece la examinarea cauzei instanța a aplicat eronat normele de drept material.

Consideră că Primăria satului Abaclia a omis termenul de prescripție pentru determinarea obligației fiscale și nu a solicitat repunerea în termen.

La 06 octombrie 2019, în conformitate art. 439, alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de recurs intimatului Primăria satului Abaclia, raionul Basarabeasca, informând că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (f.d. 90, vol. II).

Primăria satului Abaclia, raionul Basarabeasca la 16 octombrie 2019 a depus referință asupra cererii de recurs înaintate de către GȚ „Acbaș Nicolai”, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil, ori aceasta este lipsită de orice temei legal și este pur declarativă. (f.d. 92-94, vol. II)

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către GȚ „Acbaș Nicolai”, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Prevederile art. 434 al aceleiași legi stipulează că recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către GȚ „Acbaș Nicolai” urmează a fi considerat inadmisibil din motiv că este depus cu omiterea termenului de declarare a recursului.

Astfel, materialele cauzei relevă că copia deciziei integrale din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat a fost recepționată contra semnătură de către GȚ „Acbaș Nicolai” la 15 mai 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 71, vol. II).

Ulterior, la 17 iulie 2019 GȚ „Acbaș Nicolai” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat în limba rusă și fără a anexa bonul de plată al taxei de stat.

Prin încheierea din 23 iulie 2019 Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție n-a dat curs cererii de recurs depusă de către GȚ „Acbaș Nicolai” și a acordat termen recurentei pentru prezentarea recursului tradus în limba de stat și a ordinului de plată a taxei de stat până la 08 august 2019. Totodată i s-a explicat că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de recurs nu va fi considerată depusă și cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 12 august 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a restituit cererea de recurs depusă de către GȚ „Acbaș Nicolai” împotriva deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Primăria satului Abaclia, raionul Basarabeasca împotriva Gospodăriei Țărănești „Acbaș Nicolai” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a dobânzii de întârziere.

După cum s-a menționat supra, la 22 august 2019 prin poștă, GȚ „Acbaș Nicolai” a declarat recurs împotriva deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat, menționând că decizia instanței de apel a primit-o la data de 15 mai 2019.

În atare situație, se atestă cu certitudine că prezentul recurs a fost depus de către GȚ „Acbaș Nicolai” în afara termenului legal prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă, acesta fiind unul de decădere și nesusceptibil restabilirii, ceea ce condiționează declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Se reiterează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea standardelor înserate în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată, chiar și cu o singură zi, a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanțele de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține practica CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, hotărâre din 03 aprilie 2008, unde se notează că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recurenta a depus cererea de recurs cu omiterea evidentă a termenului de declarare a recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în temeiul art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, recursul declarat de către GȚ „Acbaș Nicolai” urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. b), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul, declarat de către Gospodăria Țărănească „Acbaș Nicolai”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru